

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2790/2017
15.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., коју заступа Владан Симеуновић, адвокат из ..., против туженог Института за ..., са седиштем у ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 број 1845/16 од 30.03.2017. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 број 1845/16 од 30.03.2017. године и Трећег основног суда у Београду П1 број 3745/14 од 25.01.2016. године тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев и утврђује да је тужилца закључењем уговора о раду са туженим број ../. од 26.06.2013. године и истеком пет радних дана од дана ступања на рад по овом уговору, 08.07.2013. године, засновала радни однос на неодређено време код туженог по сили закона на радном месту истраживача вишег научног сарадника.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у другом ставу изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 број 1845/16 од 30.03.2017. године и у другом ставу изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1 број 734/14 од 25.01.2016. године и обавезује тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 153.500,00 динара у року од осам дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 број 734/14 од 25.01.2016. године, првим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је закључењем уговора о раду са туженим број ../. од 26.06.2013. године и истеку пет радних дана од дана ступања на рад по наведеном уговору односно 08.07.2013. године, засновала радни однос на неодређено време код туженог по сили закона на радном месту истраживача вишег стручног сарадника. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 број 1845/16 од 30.03.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану ревизију у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 87/18) и утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном првостепеном поступку није почињене битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се на друге повреде поступка не указује.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде тужилца је са туженим закључила уговор о раду број .. од 01.07.2011. године, којим је засновала радни однос на одређено време од 01.07.2011. године до 30.06.2012. године, на радном месту научни сарадник – А4, ради рада на пројектима ОИ .. и ОИ .. . Тужилца је потом са туженим закључила уговор о раду број ../. од 12.06.2012. године на одређено време од 01.07.2012. године до 30.06.2012. године на радном месту виши научни сарадник А4, ради рада на истим пројектима. Тужена је 26.06.2013. године закључила уговор о раду број ../. на радном месту виши научни сарадник – А4 на одређено време за период од 01.07.2013. године до 30.06.2014. године, ради рада на пројекту ОИ .., а потом уговор о раду број ../. од 01.07.2014. године, ради рада на одређено време у периоду од 01.07.2014. године до 30.06.2015. године на радном месту виши научни сарадник – А4, на истом пројекту. Решењем број ../. од 30.06.2014. године тужилци је престао радни однос закључно са 30.06.2014. године, због истека рока на који је засновао радни однос.

Полазећи од овако утврђено чињеничног стања, првостепени суд је извео закључак да тужени послодавац није исказао вољу да са тужилом заснује радни однос на неодређено време, већ искључиво на одређено време, са чиме се тужилца сагласила, због чега нема основа за утврђење да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог.

Полазећи од одредбе члана 37. став 4. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05), који је био на снази у време доношења решења о отказу уговора о раду, а којим је прописано да радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана, по истеку рока на који је заснован радни однос, другостепени суд је прихватио чињенични закључак првостепеног суда, а позивајући се на ову законску одредбу закључио да је тужилца све време радила на одређеном пројекту, чије време трајања је унапред одређено због чега нема места примени наведене законске одредбе.

Другостепени суд прихвата чињеницу да је радни однос трајао дуже од 12 месеци, почев од 01.07.2011. године закључно са 30.06.2014. године, али како се ради о раду на одређеном пројекту, не може се сматрати да је заснован радни однос на неодређено време.

Овакав чињенично-правни закључак нижестепених судова не може се прихватити као правилан.

Ни у једном уговору о раду не стоји клаузула да тужила заснива радни однос на одређено време до завршетка посла на наведеним пројектима, будући да је време трајања радног односа у сва четири уговора о раду било лимитирано тачно одређеним датумом. Ни у решењу о отказу уговора о раду не стоји да је радни однос престао због завршетка посла на пројекту, већ због истека рока на који је уговор закључен.

На основу свих уговора тужила је обављала истоврсне послове, прво као научни сарадник – А4 а потом као виши научни сарадник А4 из чега произлази да је током рада по уговорима на одређено време тужила и напредовала.

Радни однос на одређено време може да буде дужи од 12 месеци према одредбама члана 37. став 1. Закона о раду, који се примењује у конкретном случају („Сл. гласник РС“, бр.24/05), у случају када је то неопходно због замене привремено одсутног запосленог, до његовог повратка на рад; ако је уговор о привременом раду, закључен у вези са одређеним пројектом, који је временски ограничен, а ипак није завршен у року од 12 месеци, па се у том случају уговор може продужити до реализације пројекта.

У конкретном случају ове чињенице нису утврђене па су основани ревизијски наводи тужиле да је тужила сагласно члану 37. став 4. Закона о раду, важећег у време настанка спорног односа, протеклом најмање пет радних дана по истеку рока на који је заснован радни однос на одређено време, засновала радни однос на неодређено време и то са 08.07.2013. године.

Основани су и ревизијски наводи тужиле да је рад на неодређено време правилно, а да је рад на одређено време изузетак и да би у конкретном случају другачија примена материјалног права на утврђено чињенично стање водила злоупотреби права од стране послодавца на штету тужиле.

Без утицаја су наводи да се тужилина зарада по уговорима о раду финансирала из пројеката, јер из списка као неспорно произлази да се рад других запослених код туженог послодавца на одређено време, такође финансира из пројеката које финансира Министарство науке.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, усвојио ревизију тужиле и одлучио као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима целокупног поступка донета је применом члана 165. став 2. у вези са чланом 153, 154. и 163. став 2. ЗПП. Према постигнутом успеху

тужиље у поступку и трошковнику који је тужиља определила. Тужиљи су признати трошкови састава тужбе и једног образложеног поднеска у износу од 16.500,00 динара, иступања на три одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, састава жалбе и ревизије у износу од по 33.000,00 динара, што према Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката укупно износи 153.500,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић